

Ο Βίκτωρ Ούγκω

Ο Άλφρε ντε Βινιού

Η Ιουλιέττα Ντρούε

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ ΣΑΡΛ ΝΟΔΙΕ

Ο Βίκτωρ Ούγκω, ο Αλφρέ ντε Μυσσέ, ο Αλέξανδρος Δευμάς, πατήρ, ο Ζεράρ ντε Νερβάλ, ο Αιμίλιος Ντεσάν αλληλοχειρορευτεύμενοι και... αλληλοτραγύμενοι σ...

Στις ύσχες του περασμένου αιώνα, διότι έμφυλοι πόλεμοι συγκρόνιζαν ἐν βάθυσιν την Γαλλία. Καὶ οἱ πόλεμοι αὐτοὶ ἡσαν φιλολογικὲς ὁ ἔνας — μεταξὺ φιλοματικῶν καὶ πλακτικῶν ὁ ἄλλος, μεταξὺ φιλελευθέρων καὶ μοναχικῶν. Τὴν ἔποη ἔκεινη δὲ λοι πανορμεομένοι ν' ἀνήροιν σ' ἔνα κάμψα, σὲ μιὰ παράταξη — καὶ συγχρόνως νά τρόμονται μὲ τοὺς ἀνίψιους ταῖς άντιθετη ἰδεολογίᾳ. «Πάξ ὁ μῆ μεθ' ἡ μόνη, καθ' ἥμαρτο...». Ποστόν, μέστοι στὴ γενικὴ αὐτὴ ἀναστάτωση, ὑπῆρχε καὶ κάποιος, ὁ ἀπόλος τὰ κατάφερε νά τὴν κατὰ καὶ μὲ τοὺς μοναχικοὺς καὶ μὲ τοὺς φιλελευθέρους. Οἱ κλασικοὶ τὸν ἔξελγαν μέλος τῆς Γαλλικῆς Ακαδημίας καὶ οἱ φιλοματικοὶ τὸν ἐποκέπετονταν τακτικοτάτα στὸ σπίτι του. Ο ἀνθρωπὸς ἀπόλος ἦταν ὁ ἀσύρτος λογογράφος Σάρλ Νοδίε, ἀπειρο διηγήματα τοι ὅποιοι ἔχουν μεταράσσει μεγάρι σῆμαρα. Ἀλλὰ πᾶς ὁ Νοδίε κατορθώσθε τὰ ἔξαστα τοῦ την εἶναι καὶ τὸν διὸ ἀντιμαχούμενον μερίδων : «Ἀπίστοτα, ἐπειδὴ δὲν ποτέντες οὔτε στὸν φιλοματικούς, οὔτε καὶ στοὺς πλακικούς, ἐπειδὴ πορρίσθε καὶ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δὲ καὶ ἐπειδὴ μοναχικὴ ἀπασχολήσης τους ἤταν πᾶς νά περάσῃ δόσ το διαντράποι πόλει εὐάριστα τὰ τελευταῖα κρόνια τῆς ζωῆς του. Πρέπει τῷρα νά σημειωθῇ διότι ὁ Νοδίε είχε γνωρίσει πολλὲς διασάρετες περιπτώσεις στὴ ζωὴν του καὶ διὰ τὰ βάσισαν ποτὲ τρόποντος. Εἴχανταν ἐγούστη στὰ γεράματα. Ποστόν, δὲν διωρίστηκε ἔσφορος στὴν εἰδικὴ βιβλιοθήκη τοῦ πανοργείου τῶν Ναυτικῶν, δενοκεῖ νά φιλολογικὸν σάλον, στὸ διπό το προγενέτονταν καὶ τὸν καλύτερο είχε νά ἐπειδεῖη ἡ Γαλλία τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεγνῶν.

Τὸ σαλόνι αὐτὸν παρέμεινε ίστοριο, όχι μόνο γάλλη τὰ ἔξελγαντα πρόσωπα ποτὲ σύγχρονας σ' αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ γιὰ μιὰ ἄλλη εἰδικότητα του : τοὺς ἵπερθρωνές ἐπάνων ποὺ ἀκογόντονταν ἔκει μέσοι γιὰ ἄπομα δχιαὶ τόσο μεγάλων τιμῶν. Ποτὲ ἀπλοτες δὲν ἔχουσιντονταν φράσεις τόσο ποπτόδειν γιά νά ἔξεπινθον ἡ ἀνταρπότες ἀρέτες καὶ τῶν ποτὲ μετρίων συγγραφέων. Πινθεναὶ ἀλλοὶ δὲν μποροῦσαν τὰ ἀνακηρυχθῆ καντίς μεγάλος ἀνδρας ἢ τόση εύκολια ! «Οσο ἀγώτερο ἐκτιμούσε οὐδὲν ἔνα φιλόλογο ἢ καλύτεργον, τόσο περισσότερο τὸν ἀνέβασε στὸν σύννεψα. Τὸ πρόσωπο ποτὲ δεχόταν τὸν θυμάπαν αὐτό, δὲν καταλάβασε βέβαια τὴν λεπτή καὶ δημιτρή εἰρουνει τὸν οἰκοδεσπότον. Καὶ πιστεῖ μὲ ἀφεῖλε εἰλικρίνεια στὴ μεγαλοφύτια του.

«Οταν τόσοι μόνοι καὶ τοῦ ἔγκωμα απενεμοῦσαν σὲ πόρσωπα μετριοτάτης ἀξέιας, κατατύλαντες βέβαια τὶ σύνεβαντε καθὲ φορά ποι ἐμφανίζονται στὴ σκηνὴ κανένας ἀνεγνωμένος διανοούμενος γιὰ νά ἀπαγγεῖλη τὸ τελευταῖο ποιμάν του ἢ νὰ διαβάσω κανένα κεφάλων αὐτὸν ἔνα ἀνέδοτο μιθιστόρημα του. Δὲν ἤταν δινατόν ν' ἀπονεμήθοιν στὸ ἔργο τὰ κοντά καὶ τετραμετά λόγια : «Θαυμάπο ! Υπέροχο ! Καταστρικτό !...». Επρεπε δὲ θαυμαστός νά ἔδηλωθη καὶ κατ' ἄλλον τρόπο...

Καὶ ἔτοι, δύτοι μάρτιοι ἡ Βίκτωρ Ούγκως ἀπίγγειλε, γέροντας τὸ κεφάλι του στὸ στήθος του, μερικές στροφές ἀπό μά κανονιζόμενος δῶδι του, οἱ ἀπροτάται ἔξειδηναν ώς ἔξεις τὴν λεπτή συγγένεια τὸν δοκιμάζει :

Στὴν ἀρχὴ ἔμεναν ὥλοι σωτηριαὶ καὶ ἀνήντοι, σὰν νά τοὺς είχε κοπῆ ἡ λαμπά καὶ τὰ πόδια ἀπό τὸν ψυχικὸν αἰνιστόν. «Υστέρα, σπρωνύντουσαν ἔνας - ένας, πλησιάζαν τὸν ποιητή, τοῦ ἔστριγγαν τὸ χέρι καὶ σηκωναν τὰ μάτια τους ψηλά στὸν οὐρανό. Καὶ ζαφειρά, μέσα στὴ γεν-

κή σωπή, ἀκογόνταν μιὰ φωνή :

—Τὸ ποιημα αὐτὸν εἶνε καθεδρικὸς ναός !...

Σὲ λίγο, μιὰ ἀλλή φωνὴ ἔλεγε σε τόνο ποτὲ χωρό :

—Εἶνε πινακὶς τῆς Αιγαίντου !...

—Ἄλλα τὸ ἀποκονόφωμα τοῦ θαυμασμοῦ — καὶ τῆς ἀνοησίας — ἡσαν μερικὲς φράσεις ὅπεις αὐτῆ :

—Ποτίμημα ποτὲ μεγαλοπετεῖ καὶ ἀπὸ τὰ Ίμαλα !...

Στὸ διάστημα αὐτῷ, τί ἔκανε ὁ Νοδίε :

Καθισμένος μόνος του μαρός σ' ἔνα τραπέζακι, σὲ μιὰ γωνιά τοῦ σωλήνου, διασκέδαζε μὲ μιὰ τράπουλα χαριά — ἡταν μανιώδης καρποτάπεις — γράφοντας στὰ πάλια του πανούστα καὶ τὸν ἐγκωμιασθέντον ποιητή καὶ τὸν σύμμαχο του...

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν τελειώναν ή ἀπαγγελίες, ἐπισφραγίστε περισσότερη εἰδιμάτη στὸ φιλολογικὸν σάλον τοῦ Νοδίε. Οἱ ζωγράφοι, οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ μοναχοὶ, ποτὲ σύγχρονας σ' αὐτῷ, ποτὲ ως ἔπει τοις εἰντονούσι ἄνθρωποι καὶ ξερούσι τοις πάντας τὰ νὰ διασκεδάζουν τοὺς ἀκροατές τους. «Αν ἔξαρξεσθε τὶς στιγμές των φιλολογικῶν ἀπαγγελμάτων, δόπτε δῶλα οἱ καλεσμένοι μεταέρονταν στὰ σύννεψα, κατὰ τὸ πιπλόστο διάστημα οἱ φίλοι του Σάρλ Νοδίε δέν ἔκαναν ἀλλη δυνιέλαι, παρά ν' ἀλληλοπεδάζονταν μεταξὺ των. Καὶ καταλαβαντες βέβαια πόσο ἔξεντα καὶ διαχοιτικά θά ταν τὰ πειράματα τὰ προερχόμενα αὐτὸν ἔναν Αλέξανδρο Δούμα, πατέρα, ἔναν Αλφρέ ντε Βινιού, ἔναν Αλέφρε ντε Μυσσέ, ἔναν Σεράρ ντε Νερβάλ, ἔναν Αιμίλιο Ντεσάν ή ἀλλοι καλιτέγνες, διποτὶς δὲν Ντεβρόνα, δὲν Γονταζός Ντρούε καὶ τόσοι ἄλλοι...

Καὶ τὸ ποτὲ περιέργο τελεῖ διὰ τὸν τόνο τῆς εἰδήψης τὸν δίνει συήθεος δὲ πολλαγόριδος ἀλλ' διους τοὺς τακτικοὺς καλεσμένους τοῦ Νοδίε δὲν οὐδὲν οὐδὲν τοῦ Αιγαίντου δὲν τοῦ Μυσσέ. «Ο ἀσυγκράτητος αὐτὸς ποιητής, ἢ διποτὶς δὲν εἶναι τὴν εἰντύπων ἀνθρώπου ποτὲ ἐπλήπτε τρομερά, ἡταν κατὰ βάθος πιοστήρημι πειράζει τὸν Δούμα. Καὶ ποτὲ κατατύλαντες βέβαια τὰ προερχόμενα αὐτὸν ἔναν Αλέφρε ντε Βινιού, δέν θα μάλλον πολλά. Δὲν μάτηε κανένα ησιχο. Καὶ αὐτὸς μεριστέρησε τὸν Δούμα.

—Ω ! θὰ ηθεῖν νὰ βρίσκωμεν διαρκῶς κοντά σου, τοῦ ἔλεγε, καὶ νά σου ἀπονένται μιὰ μάλα, νά μιλάς...

—Σ' ἀρέσει, λοιπῶν, τέσσος, τέσσος η φωνὴ μου ; τὸν φωτείδης πολλαγόριδος συγγραφέων τῶν Σεράρ Σωζοτοφιλάκων. «Η μήτως σ' ἔνθυσιτε

—Ούτε τὸ ένα, οὐτε τὸ ἄλλο. Απεινοῦσθε σοβαράς αὐτοῦ ; Μυσσέ. Μά δέντα μιὰ μάλλον διαρκῶς, δέν θα μπορεῖς νά... γράψης ...

Κόκκινο δούμα.

Ο Μυσσέ δὲν σεβόταν οὔτε καὶ τὸν ποντίφρικα τῆς διηγήνθεως, τὸν διώλυμο Βέστωφα Οίγκων.

Ένα βράδιο δὲν οὐδέποτε στὸ σαλόνι τοῦ Νοδίε, συνοδευμένος ἀπὸ τὴν μαστιχέας του τέσσερα δυκούδεστατας κειρόδραπα, βάροντας πολλὸν δάδον. Τὰ κειρόδραπα αὐτὰ δημιουργούστενά εἴη μιθιστόρημα, έργα ἀγάνωστα συγγραφέων. Ο Ρεντιφώ, δὲ περιόμησος ἐκδότης τοῦ Ούγκων, είχε δώσιτα καὶ τὰ κειρόδραπα αὐτὰ στὸν ποιητή μὲ τὴν παράλληλη τὴν διεύθυνση καὶ νά τοὺς ποτὲ ἀντιτίθειν νὰ ἔσποδονταν σὲ βιβλίο...

(Η συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 1340)

